

SAMOBORSKI LIST

P n Knjižnica kr. sveučilišta — Zagreb

GODINA XXXVII

U SAMOBORU, 15 KOLOVOZA 1940

BROJ 16

«Samoborski List» izlazi 1. i 15. u mjesecu — Pretplata sa poštarinom na cijelu godinu iznosi 25.— din. — Inozemstvo 50.— din. — Uprava i uredništvo: Livadićeva ulica 2. Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek, Samobor

Oglase prima uprava prema cjeniku. — Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. — Rukopisi se ne vraćaju. — Tisak: SAMOBORSKE TISKARE Slavko Šek, Samobor, Livadićeva ulica broj 2.

Proračunska sjednica trg. Samobora

Dne 9. o. mj. sazvaio je načelnik trg. zastupstvo na sjednicu na kojoj je ustanovljen proračun za godinu 1940.—41.

Sjednici predsjednik načelnik Rečević, zapisnik vodi opć. bilježnik Blažinić, izvjestitelj opć. blagajnik Kompore.

Od zastupnika prisustvuju sjednici: ing. Urali, Biščan A., Budi J., Snidaršić, Vrbanić J., Kocijanić, Ivanščak, dr. Bahovec, Novak, Herceg Marko, Šošarić Milan.

Zastupnik Novak prije dnevnog reda traži da se u «Samoborc» ispravi bilješka, koja veli da je on tražio da se javni izljev vodovoda na uglu Livadićeve i Obrtničke ulice odstrani. — To je zamolila kućevlasnica gđa Ferk, jer joj ovaj izljev čini mnogo štete jer joj vlaži zidove u prizemlju.

Načelnik kaže da se pitanje javnih izljeva mora općenito pretresti i predlaže da se svi javni izljevi dokinu, jer se neracionalno upotrebljavaju, a oni koji nemaju vodovoda u kući, neka vodu uzimaju kod svojih susjeda uz primjerenu oštetu.

Prelazeći na dnevni red načelnik čita izvještaj upravnog odbora k prijedlogu proračuna trg. općine Samobor za godinu 1940.—41. koji glasi:

Ban Hrvatske propisao je naredbu, da proračunska i računska godina neće trajati od 1. travnja do 31. ožujka, nego od 1. siječnja do 31. prosinca t. j. prema kalendarskoj godini.

Dosljedno tome ovaj će proračun vrijediti samo do 31. prosinca 1940., a iskoristiti se može devet dvanajstina predviđenog rashoda.

Uspješno svih zaprjeka, kako općinsko poglavarstvo tako i upravni odbor — uspjeli su sve potrebne podatke pribaviti i sastaviti bar donekle realni proračun rashoda i prihoda za tekuću računsku godinu.

Kod sastava osnove i prijedloga — nastojalo se je, da se općinstvu snize tereti, a općini osiguraju potrebna životna sredstva.

I poglavarstvo i upravni odbor vodili su bitnu i o tome, kako da se za općenite korisne potrebe nađu nova vrsta prihoda, a da se postotak općinskog nameta što je više moguće snizi.

Zbog teških životnih i privrednih prilika nije se za sada još uvijek moglo naći potpuno zadovoljavajućih mogućnosti, ali su dosada postojeće poteškoće bar donekle ublažene.

U prijedlogu proračuna izostavljeni su prema prošlogodišnjem, stanoviti rashodi, a od novih uvršteni su samo oni, za koje postoji neophodna potreba i koji su veoma važni za opće korisne gospodarske i prosvjetne interese općinstva.

Prelazeći na obrazlaganje pojedinih proračunskih stavki — predočujem ožboru slijedeće:

Rashodi:

1. U prijedlogu proračuna unesena je nova stavka «Stanarina općinskog liječnika za prostorije, u kojima se nalazi njegov obiteljski stan i liječnička ambulanta» u iznosu od 2.400 Din.

2. U toku ovoga proljeća i ljeta 4 službenika su bila pozvana na vojnu vježbu. —

Da nebi nastao zaostatak na tekućim poslovima — poglavarstvo je bilo prisiljeno u službu uzeti povremene uredske službenike, za koje je u proračun unesena novčana mogućnost od Din 3.000.—

3. Uslijed povišenja cijena pisacog pribora, telefonskih pretplata i pristojba, službenih časopisa i t. d., potrebe općinskog poglavarstva — u prijedlogu proračuna povišene su prema prošlogodišnjem starju za Din 8.100.

4. Kako je u toku ove godine proširena električna mreža i na temelju zaključka općinskog odbora, dana pripomoć vatrogasnom društvu — to je stavka «Osobna i imućstvena sigurnost» povišena za Din 8.200.—

5. Potrebe za uzdržavanje pučke škole snižene su za Din 2.235, uslijed toga što ove godine otpada nabava novog školskog namještaja.

6. Naredbom Bana Hrvatske, ukinuta je «Privatna građanska škola profesora Milana Reizera.

Značaj i potrebe samoborskog općinstva zahtijevaju da u Samoboru postoji građanska škola.

(Nastavit će se)

PROSLAVA 50-GODIŠNJICE DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA U SAMOBORU

Kako saznajemo, zaključio je Upravni odbor Dobrovolj. vatrogasnog društva u Samoboru na svojoj sjednici dne 10. o. mj. da se na dan 8. rujna o. g. (blagdan Male Gospe) svečano obavi proslava 50-godišnjice osnutka društva pod pokroviteljstvom gosp. Bahovca Marka, predsjednika mjesne organizacije HSS.

Na sjednici je određen detaljni raspored proslave na kojeg ćemo se osvrnuti u narednom broju. Iznijet ćemo najvažnije momente iz rada toga našega vrlo zaslužnoga i uglednoga društva.

ZABAVA HRVATSKOG SELJACKOG PJEVAČKOG DRUŠTVA «OKIĆ»

Na Veliku Gospu poslije podne održaje se u Okiću na mjesnom trgu zabava s pjevanjem Hrvatskog seljačkog pjevačkog društva «Okić».

Na zabavi pjevat će selj. pjevač. društva: «Sijač» iz Stupnika, «Dr. A. Radić» iz Repišća, «Klas» iz Zdenčine, «Okić» iz Okića te naša «Jeka», koja će nastupiti sa svojim muškim i mješovitim zborom.

Pored pjevačkog nastupa priređuju «Jekaši» izlet na obližnji Okić-grad.

Nastup tolikih pjevačkih društava značit će za cijeli Okić rijetki kulturni događaj, pa se na zabavu spremaju seljaci iz svih obližnjih sela. Priredivači imat će pored materijalnog i veliki moralni uspjeh, jer će za svoj kulturni razvitak dobiti novih pobuda.

Nastup «Jeka» među našim seljcima od srca pozdravljamo.

DAROVI

G. prof. Ivan Kocijan darovao je 200 Din školskoj zakladi Milana Langa umjesto vijenca na odar svome prijatelju pok. Dru Ivi Divkoviću.

G. Milivoj Presečki darovao je svotu od 100 Din za školsku zakladu Milana Langa umjesto vijenca na odar pok. Antunu Cizlu.

PREUZIMANJE OPĆINSKOG SLUŽBENIKA

Riješenjem Bana banovine Hrvatske preuzet je u banovinsku službu Stjepan Horvat dosadanji opć. blagajnik u Garešnici i postavljen je za opć. bilježnika kod opć. poglavarstva u Sv. Nedjelji.

57 GODIŠNJICA MATURE MILANA LANGA

Naš sugrađanin g. Milan Lang proslavio je u Zagrebu 5. o. mj. 57 godišnjicu mature. Proslavio ju je u društvu sa svoja dva druga: profesorom Ivanom Radićem i rav. učiteljem u m. Ivanom Bakližom.

fesora i pohodili su uredništvo »Jutarnjeg lista«. Kod ručka su obnovili davne i bliže uspomene.

Rad našega svečara dobro je poznat. Kao učitelj i ravnatelj naše škole služio je malone 39 godina i ovaj naš zavod digao do uzorne visine. Izorao je svojim radom široke i duboke brazde odgojivši generacije.

U školi je osnovao prirodopisnu zbirku, u kojoj se naročito ističu razne okamenine iz našega kraja. Sve to zasvjedočava njegov osobiti mar i toplu ljubav do mladine. Napisao je veliko i opsežno djelo: *Samobor*, kojega je izdala Akademija i kojim je zauvijek zadužio naš grad.

Osnovao je zakladu za pomaganje siromašne školske djece. Bio je pred-

Svi su njihovi ostali saučenicci mrtvi. — Jubilarci su pohodili zgradu bivše učiteljske škole koja se nalazila u II. spratu Popova tornja u Gornjem gradu, našavši se u istom razdu, gdje su im nekoć podijeljene diplome. Tada ih je bilo ukupno 40.

Nadalje su prisustvovali sv. misli pomolili se na grobovima svojih pro-

Nadalje je stvoren zaključak, da se isplati zadrugi »Hrvatski Dom« zadržati 10 udjela. Time je dnevi red iscrpljen i predsjednik zaključuje skupštinu.

Iz Građanske škole

Popravni ispiti u Građanskoj školi obaviti će se počev od 26 ov. mj. Upozoravaju se učenici da se prijave u nedjelju 18 ov. mj. u kancelariji škole najkasnije od 8—9 i pol sati gdje će dobiti sve upute.

VJENČANJE

U nedjelju dne 4 ov. mj. vjenčao se u kapelici Sv. Mihajla u Taborcu g. Josip Rezar sa gđicom Ankom Novak, kćerkom g. Mije Novaka, posjednika.

„MERKUR“ društvo trgovačkih i privatnih namještenika Jugoslavije Povjereništvo - Samobor

„Merkur“ d. t. i p. namještenika povjereništvo u Samoboru, upozoruje ovime sve članove, da si nabave uredovne potvrde za obiteljske pripadnike tj. da iste obnove u koliko su starije od godinu dana. U protivnom slučaju bolesnička blagajna uskraćuje pravo na potpore, pomoći i liječenja obiteljskim pripadnicima. — Sve pobliže mogu članovi doznati kod ovdašnjeg povjerenika Matole.

10- godišnjica bratovštine SV. HELENE

U nedjelju 18 ov. mj. proslavit će bratovština sv. Helene kraj Samobora 10-godišnjicu svoga osnutka.

Tog će dana članovi bratovštine u 6 sati u jutro sa svojim društvenim barjakom prisustvovati sv. misi, te se ispovjediti i pričestiti.

U pol 11 sati prije podne održat će glavnu skupštinu, a poslije podne člansku zabavu u Jelenčaku.

Inicijativom vrlkog našeg sugrađana g. Milana Langa sagrađena je kapelica sv. Helene i osnovana bratovština, kojoj je g. Lang pokrovitelj i dobročinitelj.

Prvim predjednikom izabran je bio Stjepan Celižić, no zatim je na to mjesto izabran g. Kodrić, koji tu čast vrši još i danas. Tajnikom je od početka g. Ivan Mažić.

Za vrijeme kongresa u Samoboru g. 1938 posvećen je barjak bratovštine, kojega je kumovala mil. gđa Savica Pavlović.

Kako je to svugdje bilo, nastale su nesuglasice i u bratovštini sv. Helene, ali uslugom uvaženog člana Stjepana Kocijančića, uspjelo je nesuglasice srediti i tako rad bratovštine svesti u prave kolotečine i članstvo smiriti.

Kako se uprava bratovštine nalazi u dobrim rukama, sigurno je, da će bratovština lijepo napredovati.

Novo kolo Pripomoćna zadruga

1 rujna 1940 otvara se novo kolo u Pripomoćnoj zadrugi. Upis traje od 11 do 25 kolovoza. Dne 25 kolovoza obaviti će se od 8—12 sati šrebanje brojeva, poslije toga dana upisuju se članovi dalje rednim brojem.

Kod upisa plaća se upisnina koja iznosi polovinu tjeđnog udjela, 5 Din za udjelnu knjižnicu i 5 Din kao zadržani udjel koji se vraća kod svršetka kola. — Prva je upisna za ovo novo kolo 1 rujna.

sjednik odbora za nabavu samoborskih zvona.

Radio je zdušno u domaćim društvima, napose u Hrv. pjev. društvu »Jeki« i Vatrogasnom društvu. Neko je vrijeme bio trgovačkim zastupnikom.

Lang je pravi član Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora. Odlikovan je papirskim redom: »Pro ecclesia et pontifice«.

Već u mirovini, napisao je povijest samoborske škole, djelo nesamo važno za Samobor nego i za povijest hrvatskoga školstva uopće.

Vrijednom jubilarcu naše tolike čestitke sa željom da ga Bog uzdrži u dobrom zdravlju sve do krajnjih granica ljudskoga života!

Glavna godišnja skupština HKD „NAPREDAK“ u Samoboru

Skupština hrvatskog kulturnog društva »Napredak« sazvana za dne 25 srpnja ov. g. u 8 sati na večer, održana je jedan sat kasnije u smislu društvenih pravila, budući nije u tom vremenju bio dovoljan broj članova.

Skupštinu otvara podpredsjednik Ivan Biščan, koji komemorira naglu smrt predsjednika Franje Šofčeka, šefa željezničke stanice.

Član Lodeta Franjo predlaže uz jednoglasno odobrenje skupštine, da se pošalje pozdravni brzojav vodi hrvatskog naroda dru Vladku Mačeku.

Iza toga prelazi se na redovite izvještaje pojedinih funkcionera te na izbor nove uprave.

Novim je predsjednikom izabran učitelj Franjo Lodeta. Ostali članovi odbora: Biščan Ivo, Fressl Drago, Vuković Miroslav, Orešković Ivan, Herceg Marko, Urbanić Vjekoslav, Urli Ruža, Vreš Josip, Theis Rudolf; Članovi nadzornog odbora: Matola Viktor, Kompara Stanko.

Novo izabrani predjednik zahvaljuje na izglasanom povjerenju i apelira na članstvo, kao i na sveukupno građanstvo, da ga što više podupru u njegovom nastojanju oko odgoja hrvatske mladeži, za koju svrhu društvo radi.

Zadušnice za pok. Stjepana Radića

Dne 8 ov. mj. služene su u župnoj crkvi svečane zadušnice za pok. vođu hrvatskoga naroda Stjepana Radića.

Zadušnicama pribivao je velik broj naših građana i seljaštva iz samoborske župe te »Građanska zaštita.«

Za vrijeme mise bile su sve trgovine zatvorene, a na kućama izvještene crne zastave.

IZ ZADRUGE »HRVATSKI DOM« Novi udjeli:

Neuman Katica 10, Neuman Mavro 5 (prije 5), Ing. Urli Marijan 21 (prije) 35, Filipić Joco 10, Lukatić Marko i Vika 2.

U fond:

Tekst. Ind. Rothstein i Plan (prije 4000) Din 26.000, Autobusno poduzeće Zagreb-Samobor 1000 Din, Ing. Franjo Gabrić 1000 Din, Župančić Ana 500 Din, Bratovština Srca Isusova 500 Din, N. N. 200 Din, Udruženje trgovaca umjesto vijenca pok. g. Cizl 100 Din

Općinski namet 90 posto

Prema zaključku sjednice trgovačkog zastupstva od 9 ov. mj. iznositi će općinski namet trgovišta Samobora za godinu 1940 90 % od izravnog poreza.

HODOČAŠĆE MARIJI BISTRICI

4 ov. mj. išli su naši župljani na uobičajeno hodočašće Mariji Bistrici.

Redoviti naši hodočašnici, koji svake godine polaze Mariji Bistrici, ne sjećaju se da je ikada bilo toliko naroda na taj dan na Bistrici kao ove godine.

Na Bistrici je sada mnogo ljepše što sa razne prodavače a naročito one sa alkoholnim pićem odstranili sa glavnog trga ispred crkve. Pa je silan pobožni narod ispunio trg i slušao misu i propovjedi putem velikih megafona, a da se nije morao, a niti se bi mogao, gurati u velikoj stisci, koja je viđala u crkvi.

Bilo bi dobro da se po trgu zasade krošnjata drveća, da narod u hladu može slušati crkvene obrede.

Samoborska je procesija bila jedna od najvećih i najljepših. Vodio ju je naš kapelan g. Antun Dunaj, a na čelu išla je naša vrma glazba.

Osim naše procesije vodila je naša glazba i ona iz Sv. Martina pod Okićem.

U ponedjeljak bila je uobičajena zabljudna procesija, koja polazi praćena glazbom

od dvorca g. Milana Reizera u Gajevoj ulici pa ide u župnu crkvu na blagoslov.

IDEALNI NAPRSTAK

NuD Naprstak spada pored igle među najmanje, ali zato najvažnije potrepštine svake domaćice. On međutim imađe načelno dvije veoma loše osobine. Prvo nije nikada pri ruci, kad ga se uprav treba i drugo, taj mali pomoćnik često neće pa neće da ostane na vršku prsta, gdje mu je mjesto kod šivanja.

Jednom mu je prst prevruć, drugi puta prehladan, a onda opet presuh ili možda prevlažan. Domaćica ima s njim često mnogo jada, naročito ako joj se žuri.

Tome je sada međutim učinila kralj malena novofarija, koju će se po prvi puta moći vidjeti na Leipziškom velesajmu u jeseni o. g. Radi se o naprstku iz umjetne smole, koji u unutrašnjosti ima dužinske zareze, koji sprječavaju ispadanje naprstka s vrha prsta. Taj mali zakonom zaštićeni proizvod moći će se dobiti u četiri razne boje i u svim uobičajenim veličinama.

Taj spretni trik sprječava dakle ispadanje tog malog pomoćnika domaćice s njenog prsta, pa je tako uklonjen jedan od tih nedostataka.

RADIOIZLOŽBA NA JESENSKOM VELESAJMU U LEPZIGU

NuD. Ovogodišnji Leipziški jesenski velesajam, koji će se održati od 25. do 29. kolovoza, bit će znatno proširen opsežnom radioizložbom, koja će pored uzoraka za izvoz prikazati i daljnji razvoj radiotehnike.

Taj novi odio Leipziškog velesajma preuzeo je na sebe zadaće velikih radioizložba, koje su se u godinama mira priredivale u Berlinu.

On će posjetiocima velesajma pružiti uvid u njemačku proizvodnju god. 1940./41., koji će posredovati vodeća njemačka radiofonska poduzeća s Telefunkenom na čelu. Izložba radioaparata bit će lijepo i svrsishodno popunjena izlaganjem pojedinih dijelova i čitavog pribora.

Na taj će način njemačka radiofonska industrija dati svoj prvi opsežni i zaokruženi pregled rada tokom sa-

O 40-godišnjici Pučke knjižnice i čitaonice u Samoboru

(Nastavak)

Dopisom kr. kotar. oblasti u Samoboru od 14. VI. 1903. br. 5013. dozvoljeno je društvu samo čitanje novina, dočim je zabranjeno stvarati kakove zaključke.

Na skupštini od 28. VIII. 1904. rekao je zaslužni predsjednik Antun Filipce među inim i ovo: „... Neka bude naša čitaonica preporučena svima, koji žele i o tom rade, da članovi napreduju u znanju, ljubavi i kršć. kreposti, da se budu svijesti među članovima polavajući im u knjigama hrane duševne, na dohrobiti mišlja nam Samobora, na dikui i ponos mile nam domovine Hrvatske...“

U zapisniku skupštine od 3. IX. 1905. zabilježen je govor J. Kocijanica, kojim je članove poticao, da što više uzljube svoju čitaonicu i što obilnije se okoriste knjigama i stampom, jer će na taj način našem narodu osvanuti bolji dani. Nepovoljnim našim političkim, gospodarskim i društvenim prilikama, kriva je nevoljna nabraza upravo najvećeg i najvažnijeg dijela Hrvatskog naroda, na kojem stoni spas i sreća naša t. j. seljaštva i obrtništva. Čitaonice djeluje na um knjigama, listovima i predavanjima, da ga pr. svijetli i osposobi za više ideale. Pjesma, glazba i živa riječ, te često sastajanje djeluju na srce, šire ga tako, da predmet njegove ljubavi bude dobro ne samo pojedinca, već sreća cijelog staleža, mjesta i domovine — Pučka knjižnica i čitaonica, koja već pet godina makar i skromno, širi zdravu hrvatsku i kršćansku prosvjetu i demokratski duh u naše građanstvo, na kojem počiva zgrada blagostanja Samobora, ne uživa prijateljstva naše inteligencije!

Narod si je sam žuljevima podigao društvo, zato ga toliko i ljubi... Budući da je prosvjetno društvo već po svojoj naravi takovo da svaki svojoj odgovara to većma, što šire rasprostire u narodu zrake prosvjete, dužnost je svima nama, da proširimo djelokrug društva među svojim sugrađanima, zvali se oni školenci ili sgorenci, jer nam; onda možemo poboljšati žalosne gospodarske i životne prilike, ako prosvjeteni svi zajedno poradimo za zajednički cilj. Samo prosvjetom ide se slobodi, slobodom pak sreći... Smjelo i ustrajno neka vrši (Čitaonica) visoko svoje poslanje u Samoboru, šireći uz prosvjetu svijest po svojim članovima i pod stijegom, što ga nose na junačkim grudima: kršćanske prosvjete, hrvatske misli, bratske sloge i jedinstva! (Str. 91.)

Ove i slične pobude, izjave i pouke dokazuju, kako je veliki napor provejario članove Pučke knjižnice i čitaonice, kako su njezine težnje u pogledu prosvjetovanja bile snažne i plemenite, kako rodoljubne, hrvatske! Broj članova rasio je tako, da je u godini 1908. iznosio 110 članova, što je za ono doba i za one okolnosti vrlo značajan broj.

Pučka knjižnica i čitaonica držala je ove novine i časopise: U godini 1908. Obzor, Prosvjete, Dom, godišnjak dr. Antun Ra-

jić), Hrvatski narod, Crvena Hrvatska, Hrvatski radnik, Vrhbosna te naobne listove: Ružičnjak, Marijin Cvijetak, Glasnik sv. Josipa i Gospolarski list. Godine 1903. nabavljen je Dom i svijet, Slovelec, Smilje i Zvekan. Godine 1904. dobila je čitaonica uz spomenute listove još: Hrvatsko pravo, Dom in svet, Katol. list, Hrvatsvo, Podravac, a iz Amerike: Hrvatska zastava i Chicago Sloboda. Isti se gotovo listovi čitali — uz neke promjene — i sljedećih godina t. j. godine 1905., 1906. pa sve do god. 1909.

Knjižnica se dost. abrho razvijala nabavljajući i dobivajući na dar nove knjige. U godini 1902. imala je već 244 knjige, god. 1904. 597; knjiga god. 1905. 592 knjige, god. 1906. 677 knjiga, god. 1907. 707 knjiga, god. 1908. 833 knjige.

Zanimiva je statistika o broju pročitanih knjiga: god. 1902. pročitano je 183 knjige, god. 1904. pročitano je 438 knjiga, god. 1905. pročitano je 540 knjiga, god. 1906. pročitano je 928 knjiga i t. d.

Članovi, koji su posuđivali knjige na čitanje, nijesu sami čitali. Čitali su jamačno i njihovi ukućani te prijatelji, te se ne čemo prevariti u računu, ako navedene brojeve podvostručimo.

Društvo je god. 1908. osnovalo i svoje tamburaško društvo, za nekoliko zgoda sastavio se i pjevački zbor, te je svake godine rodovito priredilo po jednu društvenu zabavu s plesom.

Društvo se nastanilo u kući Antuna Filipca, Gornji kraj br. 18., u maloj sobici uz stanarinu od 10 for. na godinu. Čitaonica se je odmah predplatila na dnevnik Obzor (12 for. godišnje), Dom (Antuna Radica — staj prekrasni — veli spomenica — i za naš narod veoma poučni list), i Naša sloga (istarski list). Knjiga za čitanje isprva nije bilo. Pokućstvo se sastojalo u svemu: stol, 2 klupo, svjetiljka i nekoliko sličica.

Na svečanom otvorenju društva — 1. rujna 1900. — bio je izabran privremeni upravni odbor: Antun Hercog kao predsjednik i odbornici: Josip Drušković, Mijo Noršić, tkalec i Mijo Hercog.

Članovi utemeljači bili su: Bišćan Janko, Bišćan Juraj, Bišćan Milan, Drušković Josip, Hercog Antun, Hercog Mijo, Hercog Franjo, Horvat Stjepan, Kocijanec Stjepan, Kršćec Franjo, Novak Stjepan, Novak Mijo, Noršić Mijo, trgovac, Noršić Mijo, tkalac, Regović Ivan i Regović Josip.

Članarina je iznosila 2.50 for. na godinu, a uplaćivala se je 3 mjeseca unaprijed. Društvena pravila bila su potvrđena teda negda godine 1904. Osobiti zaštitnik i dobroćinitelj mladoga društva bio je ondašnji načelnik samoborski Mirko Klošćić, koji se zauzeo, da je vlast ipak odobrila pravila.

Na 1. rujna 1901. godine izvijestio je tajnik, da čitaonica imade 80 članova, oko 100 knjiga, ormar sa knjige i prihod od 70 forinā.

(Nastavić će se)

dašnjeg rata i ujedno iznijeti razne nove konstrukcije i poboljšice, naročito na području čeličnih cijevi.

TON-KINO SAMOBOR

prikazuje slijedeće filmove: 17 o. mj. u pol 9 sati i 18 u pol 6 i pol 9 sati slavnog talijanskog tenora Tito Schipa u prekrasnom filmu „VIVERE“ (Život). Nezaboravni film koji osvaja publiku divnim pjesmama i arijama, ali i neobično lijepim i toplim sadržajem. — Prekrasna pjesma „Vrati se, mila moja“, dirnut će svakoga. Film, koji dira srce svakog čovjeka, film koji će za svakoga značiti nezaboravan doživljaj.

24. o. mj. u pol 9 sati i 25. u pol 6 i pol 9 sati remek djelo filmske umjetnosti „LJEPOTICA“ prema čuvenom romanu „Križ u potoku“ od Karoline Svetle. Prekrasna radnja. — Narodni motivi. — Čuvena glazba. — Film za kojeg štampa tvrdi da je blager! — U glavnoj ulozi proslavljena Jirina Štepičkova i Viteslav Vejražka.

ZVUČNICI U TRAMVAJIMA

NuĐ Čitav velegradski kompleks, pa pa bio on još ne znam kako dobro uređen, sakriva u sebi još uvijek pojedine štetne momente, koji u naročitoj mjeri troše ljudske živce.

Svaka savjesna uprava velikih gradova trudi se stoga, da i takve momente isključi u što većoj mjeri, kako bi i sam život građana bio snošljiviji.

Ni sam rat nije mogao da spriječi uvadanje takvih poboljšica i udobnosti po njemačkim gradovima, pa se svaki čas uvode daljnje novotarije, koje služe javnosti.

Tako sada mogu putnici na raznim berlinskim tramvajskim linijama začuti najednom u tramvaju nevidljivi glas, koji ih iznenada poziva, da kupe voznu kartu, u kojima to još nisu učinili.

Svrha tog nevidljivog glasa nije riedutim samo opominjanje na plaćanje karata, budući da je ta vožnja u Berlinu razmjerno tako jeftina, da rado plaća tu malenkost pogotovo otkako je sada u vrijeme rata „kondukteri“ žene. Glavna svrha je naprotiv — prije svega za vrijeme pomračenja Berlina opominjanje putnika na pravovremeni izlazak iz tramvaja. A to se događa sada pomoću zvučnika, koje vozar uključuje sprijeda na tramvaju pomoću ondje smještenog dugmeta.

Sam mikrofon vjisi neposredno ispred vozara. Zvučnici su nenapadno smješteni na čelnim stranama kola iznad vratiju pa se tako riječi, koje su do sada morali da izgovaraju kondukteri, čuju svuda po čitavim kolima.

Berlinsko prometno društvo (BV G) obavljalo je pune tri godine pokuse zajedno s poduzećem AEG, a istom kada su ovi potpuno uspjeli, obećavajući trajnu mogućnost upotrebe, počelo ih je to poduzeće uvoditi u tramvajska kola.

Ti zvučnici će u svom dijelu znatno pridonijeti udobnosti velegradskog života.

UMRLI:

Ana Holko, Samobor, 70 g.
Anastazija Stanić, Domaslovec, 14 g.
Vraneković Franjo, dijete, Mala Rakovica.
Katarina Pokorny, Samobor, 74 g.
Ana Tanković, Slava Gora, 76 g.

KRZNO IZ PERJA

NuĐ Temeljni je zakon prirode, da četveronožne životinje nose krzno, dok su ptice u zraku dobile perje. Ali kao već u mnogim drugim stvarima nije moda ni ovdje ostala sporazumna s tom svrsishodnom odredbom prirode, pa je sada u svijetu jedna pomodna mušica — bez obzira na tu prirodnu udjelu — oživotvorila jednu zaista zanimljivu modnu novotariju.

Ona će sada na Leipziškom jesenskom velesajmu, koji se održava od 25. do 29. kolovoza, u okviru velike ponude tekstilnog i odjevnog sajma, koji obuhvaća oko 700 izlagača, iznijeti svoje nove modele „krzna“ iz perja.

Proizvadač tih dražesnih novotarije ima svoje sjedište u Sudetenlandu.

Ondje marijive i veoma spretne ženske ruke šiju pahuljice od purana u vrpce, na taj način, da se stapka do stapčice sastavlja u čistom ručnom radu. Te se vrpce po tom svijaju zajedno i pričvršćuju na postavu, pa na taj način nastaje iz perja „krzno“, koje može po volji biti veliko već prema svojoj uporabnoj svrsi.

Taj s mnogo spretnosti dobiveni materijal preraduje se onda s isto toliko ukusa u razne odjevne predmete, od kojih će se najnoviji modeli moći vidjeti na Leipziškom jesenjem velesajmu.

Najveći i zacijelo najljepši predmet predstavlja jutarnji ogrtač, koji će svakako izazvati jednodušno divljenje i priznanje žena. Taj ogrtač grije poput krzna, „perolak“ je u punom smislu riječi i priljubljuje se tijelu poput svile. Bit će izložen u nekoliko pastelnih boja, u svijetloplavoj, ružicastoj, ali također i u blistavom bijelilu.

Za popunjenje večernjih oprava za posjećivanje kazališta i koncertnih priredaba, zamišljeni su poludugi ogrtači, koji najbolje povisuju djelovanje same haljine i ujedno štite nositeljicu od hladnog večernjeg zraka.

Dražesnu kombinaciju ogrtača čini kratki bolero s proresanim rukavima, koji se može nositi i na ulici. U tu svrhu bojadiše se „krzno“ iz perja i u raznim bojama krzna, recimo kao nutria i srebrna lisica.

Za ulične haljine novo je „krzno“ već i zato podesno, što je obojeno indantrenskim bojama, koje su postojane na svijetlo, sunce i vodu, pa tako ti odjevni predmeti ne gube ni svoj li-

jepi oblik ni čvrstoću, koja je uopće veoma velika.

NJEMACKE SIROVINE I GRADNJA STANOVA

Cijeli niz novih postupaka omogućuje, da se u Njemačkoj usprkos ratu i njime izazvanoj oskudici na građevnom materijalu ipak mogu graditi novi stanovi.

Vodećem njemačkom koncernu I. G. Farben uspjelo je naime proizvesti poboljšani maz, koji dobro izolira, kao i neko posebno sredstvo za odbijanje vode, koje se miješa u ciglu i na taj način isključuje svako djelovanje vlage iz vana.

Ne manjim uspjesima je urodio i traživački rad i na području unutarne uređivanja stanova. Iz domaćih je sirovina uspjelo proizvesti materijal, koji u pogledu trajnosti nadmašuje do sada rabljeni materijal iz inozemstva.

Za postavljanje stijena upotrebljava se Vistra-Velors, dok se armature više ne prave iz mjedi i bakra, nego iz lakih kovina, koje ne rdaju, a umjesto prije uobičajenih boja, rabe se nove, koje se dobivaju sintetičkim putem. Kako se nova sredstva za premazivanje, mogu se primjenjivati i na vlažne zidove, obavlja se taj posao prije konačnog sušenja i time dobiva mnogo na vremenu.

AUTOBUSNO PODUZEĆE ZAGREB — SAMOBOR

Vozni red: Iz Samobora: u 7, 9, 13.45, 18.30 i 21 sat.

Iz Zagreba: u 8, 12.15, 14.45, 19.30 i 23.15 sati.

Stajalište u Zagrebu: Barthouov (Preradovičev) trg.

RED VOZNJE

na vicinal. željeznici Zagreb—Samobor iz Samobora u Zagreb na radne dane u 5.00, 6.20, 8.20, 10.20, 12.35, 14.05, 16.20, 19.05, i 20.40, na nedjelje i blagdan u 6.20, 8.20, 9.20, 10.20, 11.25, 13.05, 14.05, 15.10, 17.55, 19.05, 19.40, 20.40, 21.50.

Predaje se

kompletna spavaća i jedaća soba iz tvrdog drva, te jedan glasovir, vrlo jeftino.

Upitati i pogledati kod škotskog podvornika g. Josipa Tunetića u Samoboru, Samskianska ulica.

Postolarske kalupe

već rabljene, prodajem. — Šesták Miroslav, Toplička ulica 3.

Predaje se

jedaća soba (Speisezimmer) sasvim moderna i skoro nova. — Upitati Starogradska 39 od 10—12 sati.

Predaje se kuća

na Zvernici, sa 2 stana, parketirane sobe, u kući voda i elektrika, sunčana strana. Upitati kod gđe Ane Kazić, Perkovčeva 46.

Iznajmljuje se stan

od 2 sobe, kuhinje i nusprostorije. Prodaje se veliki rabljeni glasovir za 1000 dinara. — Upitati Perkovčeva ul. 46.